

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра філософії
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛЬНІ РОЗДІЛИ ФІЛОСОФІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 124 – Системний аналіз
(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Інтелектуальні технології та прийняття рішень в складних системах
(назва освітньої програми /спеціалізації/)

галузь знань 12 – Інформаційні технології
(шифр і назва галузі знань)

інститут, факультет інститут інформатики та радіоелектроніки, факультет комп'ютерних наук і технологій
(назва інституту, факультету)

мова навчання українська

Затверджено на засіданні кафедри
філософії

(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	СПЕЦІАЛЬНІ РОЗДІЛИ ФІЛОСОФІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ Код: _____ Вибіркова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Д-р філос. н., професор Бондаренко О.В.
Контактна інформація викладача	061-7698-285
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Предметні аудиторії кафедри: а. 540, а. 549а
Обсяг дисципліни	90 / 3, 28 / - / 62, залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Вивчення дисципліни «Спеціальні розділи філософії та психології» спирається та є продовженням, перше за все, дисциплін соціально-гуманітарного циклу, що вивчаються студентами першого освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти (бакалаврату).	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
У результаті вивчення дисципліни «Спеціальні розділи філософії та психології» студент повинен отримати:	
<u>загальні компетентності:</u>	
здатність до абстрактного мислення; здатність самостійного мислення й зберігання процесу мислення у ситуаціях невизначеності; здатність критичного мислення та формування власної точки зору; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (здатність до навчання протягом життя); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до адаптації та дії у новій ситуації; здатність генерувати нові соціальні та науково-технічні ідеї (креативність) та реалізовувати їх у вигляді обґрунтованих інноваційних рішень; здатність інтелектуального пошуку; здатність створювати та сприймати інновації; здатність соціального реагування та комунікативної компетентності; цінування й повага різноманітності і полікультурності; здатність працювати автономно та в команді, у тому числі у складі багатoproфільної групи фахівців;	
<u>фахові компетентності:</u>	
– здатність застосовувати сучасну філософську культуру мислення та принципи й прийоми комунікативної компетентності людини сучасного суспільства й світу; – здатність відстежувати та генерувати нові соціальні, науково-технічні (технологічні), психолого-педагогічні ідеї; – здатність використовувати знання з педагогіки та психології викладання у вищій школі – як суб'єкта педагогічних практик, як того, хто здатний активно залучатися у конкретний викладацький процес; – знання основ методології викладання фахових дисциплін у вищій школі.	
<i>Результати навчання</i> деталізують програмні результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Спеціальні розділи філософії та психології» студент повинен –	
<i>знати:</i>	
– основний зміст усіх розділів навчальної програми; відстежувати зміст саме новітньої філософії сучасного світу, принципи й предметну специфіку сучасних філософських концепцій та теорій; знати зміст освітнього середовища сучасного світу, принципи й предметну специфіку сучасних освітніх та психолого-педагогічних концепцій і теорій; – мати базові уявлення про основи сучасної філософії, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості; оволодіти сучасним філософським способом мислення; розуміти зміст основної та найбільш вживаної філософської літератури із проблематики філософського осмислення сучасних світу та людини; – сенс основних категорій й концепцій сучасного філософського осмислення світу та його складових; – закономірності розвитку історії, економіки, права, релігійних уявлень людства, зокрема,	

на сучасному етапі їх розвитку;

- форми та механізми здійснення навчального процесу у вищій школі, принципи моделювання процесу навчання у вищій школі;
- правила та техніки викладацької (педагогічної) майстерності, прийоми та методи організації психології людської особистості та спілкування;

вміти:

- синтезувати набуті знання з фахових технічних та економічних дисциплін у цілісне світосприйняття;
- змістовно аналізувати основні напрями та течії філософії, зокрема, такі що репрезентують сучасний світ;
- застосовувати набуті знання з сучасної філософії при аналізі нагальних проблем сьогодення;
- застосовувати набуті знання з сучасної філософії у процесі аналізу наявного стану науки, проблем та перспектив її розвитку;
- будувати універсальну макромодель соціальної дійсності у процесі суспільної діяльності та особистого життя;
- аналізувати й обґрунтовувати філософські, соціальні, політичні та правові особливості українського суспільного життя та української національної ідеї;
- творчо використовувати філософське знання у своїй матеріально-практичній та духовній життєдіяльності, грамотно формувати та формулювати власну думку з будь-яких світоглядних питань, впевнено й аргументовано захищати власну позицію;
- розв'язувати педагогічні проблеми, задачі, ситуації;
- набуті навичок ділового спілкування у колективі студентів, у стосунках «викладач – студент»;
- оволодіти технікою побудови безконфліктних міжособистісних стосунків;
- оволодіти елементарними методами самоконтролю та самоорганізації особистої психіки;
- творчо використовувати знання психолого-педагогічних основ викладання у своїй майбутній практичній діяльності як викладача вищої школи;

розуміти:

- основні тенденції розвитку соціо-гуманітарного знання у сучасному світі, й тенденції соціокультурного розвитку сучасної цивілізації у цілому, а також основні тенденції розвитку соціального інституту освіти й освітнього простору сучасного світу, розмаїття його основних сучасних змістів, термінологічних конструктів й концепцій;
- розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку світу (суспільства, його окремих складових) та життєдіяльності людини у ньому.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни – є формування у студентів-магістрантів знань у галузі сучасної філософії та психології – задля поглиблення їх філософської культури мислення та оволодіння ними засобами й прийомами комунікативної компетентності людини сучасного суспільства й світу. Перш за все, оволодіння майбутніми науковцями знаннями про специфіку науки й наукового пізнання та відповідальності вченого у сучасному світі. А також оволодіння майбутніми викладачами вищої школи знаннями з педагогіки та психології викладання у вищій школі, засвоєння психолого-педагогічних прийомів викладацької діяльності й викладацької майстерності, зокрема, й у технічному закладі вищої освіти.

5. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення навчальної дисципліни – збагачення інтелектуально-творчого потенціалу та поведінково-практичних навичок студентів-магістрантів у сфері специфічного соціально-гуманітарного знання сучасного етапу розвитку людства (з філософії та психології) щодо особливостей мислення (зокрема, креативного, інноваційного) й життєдіяльності сучасної людини постмодерністського світу.

6. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Спеціальні розділи філософії та психології» складається з таких змістових модулів:

1. Філософія та сучасний світ: комунікативна парадигма системи «людина – світ».
2. Людина та сучасний світ: спеціальні розділи філософії.
3. Педагогічні засади викладацької діяльності.
4. Психологічні засади викладацької діяльності.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Тема 1.1 Специфіка філософського дискурсу у сучасному світі.	лекція, сем. заняття	2
2	Тема 1.2 Філософія інформаційного суспільства, комп'ютерного розуму та "штучного інтелекту".	лекція, сем. заняття	2
3	Тема 1.3 Філософія постмодерністського світу та глобального типу цивілізації.	лекція, сем. заняття	2
4	Тема 1.4 Філософія та сучасний світ: філософія дозвілля, творчості, мови.	лекція, сем. заняття	1
5	Тема 2.1 Філософія економіки, релігії, освіти.	лекція, сем. заняття	2
6	Тема 2.2 Філософія науки та наукового пізнання, техніки, інноваційної діяльності.	лекція, сем. заняття	3
7	Тема 2.3 Філософія кохання (статі), філософські основи теорії гендеру.	лекція, сем. заняття	1
8	Тема 2.4 Філософія спорту, туризму, реклами.	лекція, сем. заняття	1
9	Тема 3.1 Педагогіка та педагогічна культура. Освіта як система та як процес.	лекція, сем. заняття	2
10	Тема 3.2 Викладання у сучасній (технічній) вищій школі.	лекція, сем. заняття	1
11	Тема 3.3 Основи педагогічної майстерності.	лекція, сем. заняття	2
11	Тема 3.4 Студентська група як суб'єкт навч. процесу: створення, розвиток та роль. Навчальна та виховна робота зі студентською молоддю.	лекція, сем. заняття	1
-	Тема 4.1 Рольова та особистісна визначеність основних суб'єктів навч. процесу (викладач, студент, декан, ректор).	-	2
12	Тема 4.2 Спілкування при здійсненні навч. процесу у вищій школі (форми, правила, техніки).	лекція, сем. заняття	2
13	Тема 4.3 Психологія викладацької діяльності та педагогічної майстерності.	лекція, сем. заняття	2
14	Тема 4.4 Психологія та етика спілкування у ЗВО як різновид ділового спілкування.	лекція, сем. заняття	2

8. Самостійна робота

Назва теми	Графік самостійної роботи	Кількість годин	Контрольні заходи
Специфіка філософського дискурсу у сучасному світі.	Виконання індивідуального тематичного завдання	12	10 балів у загальних 100
Філософія інформаційного суспільства, комп'ютерного розуму та "штучного інтелекту".			
Філософія постмодерністського світу та			

глобального типу цивілізації.			
Філософія та сучасний світ: філософія дозвілля, творчості, мови.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	14	10 балів у загальних 100
Філософія економіки, релігії, освіти.			
Філософія науки та наукового пізнання, техніки, інноваційної діяльності.			
Філософія кохання (статі), філософські основи теорії гендеру.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	6	10 балів у загальних 100
Філософія спорту, туризму, реклами.			
Педагогіка та педагогічна культура. Освіта як система та як процес.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	12	10 балів у загальних 100
Викладання у сучасній (технічній) вищій школі.			
Основи педагогічної майстерності.			
Студентська група як суб'єкт навчального процесу: створення, розвиток та роль. Навчальна та виховна робота зі студентською молоддю.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	10	10 балів у загальних 100
Рольова та особистісна визначеність основних суб'єктів навчального процесу (викладач, студент, декан).			
Спілкування при здійсненні навчального процесу у вищій школі (форми, правила, техніки).			
Психологія викладацької діяльності та педагогічної майстерності.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	8	10 балів у загальних 100
Психологія та етика спілкування у ЗВО як різновид ділового спілкування.			
9. Система та критерії оцінювання курсу			
Види контролю: поточний, рубіжний (проміжна атестація).			
Форма підсумкового контролю – залік.			
10. Політика курсу			
<i>Подаються конкретні вимоги, які викладач формує до студента при вивченні навчальної дисципліни, засади академічної доброчесності.</i>			
При вивченні навчальної дисципліни від студента вимагаються старанність, коректне і взаємно цікаве ділове спілкування, дотримання засад академічної доброчесності.			